

1. KAJ JE RAZJEDA ZARADI PRITISKA?

Razjeda zaradi pritiska (RZP) je lokalizirana poškodba kože in/ali spodaj ležečih tkiv, navadno nad kostnimi štrlinami, ki nastane zaradi pritiska ali kombinacije pritiska in strižnih sil (EPUAP, 2009).

2. ZAKAJ NASTANE RAZJEDA ZARADI PRITISKA?

ZARADI DOLGOTRAJNEGA DELOVANJA ZUNANJIH SIL:

- pritiska, trenja, strižnih sil, vlage

ZARADI STANJA ORGANIZMA:

- nepomičnosti, inkontinence, telesne teže, nedohranjenosti, izsušenosti, oslabeledosti zaradi bolezni, motene zavesti, slabega psihičnega počutja, okvarjene čutnosti, starosti, stanja kože, nepravilnih položajev pacientovega telesa v postelji, neprimerne posteljne in osebne perila.

ZARADI OSTALIH DEJAVNIKOV TVEGANJA:

- neustrezno nameščenih nosnih katetrov, kisikovih mask, nazogastričnih sond, tubusov, drenov, urinskih katetrov, elastičnih povojev, plenic, mavčnih oblog.

5. KAKO PREPREČIMO NASTANEK RAZJEDE

POSKRBIMO ZA ZMANJŠANJE PRITISKOV, TRENJ IN STRIŽNIH SIL:

- s pogosto menjavo lege (hrbet, oba boka, sedenje, trebuh, 30° stranski položaj);
- z uporabo prelagalnih pripomočkov za premeščanje, obračanje in nameščanje;
- s preprečevanjem drsenja v postelji, s podlaganjem mehkih blazin;
- z razbremenjevanjem pritiska, s podlaganjem statičnih blazin (10cm pena), ki pritisk porazdelijo na večjo površino in uporabo dinamičnih blazin, v katerih se zrak v prekatih izmenjava s pomočjo črpalke.

POSKRBIMO ZA NEGOVANO, SUHO KOŽO:

- z rednim umivanjem in nego kože z zaščitnimi kremami in losioni;
- z rednim opazovanjem kože na izpostavljenih mestih glede na ogroženost;
- poskrbimo za čisto in suho posteljno in osebno perilo, brez gub, gumbov in trakov.

POSKRBIMO ZA PRAVILNO PREHRANO

- prilagodimo prehrano pacientovim potrebam;
- vključimo dietetika v program preprečevanja RZP.

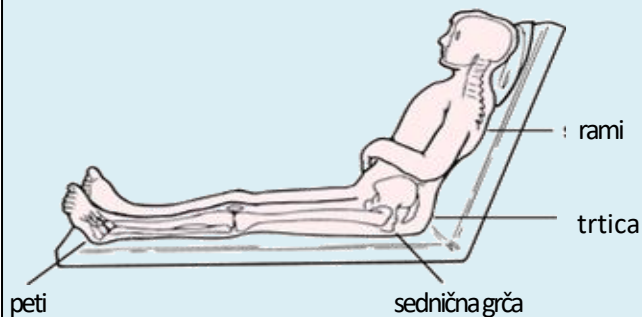
SKUPAJ PREPREČIMO NASTANEK RAZJEDE ZARADI PRITISKA

Informacijska zloženko za paciente in njihove svojce

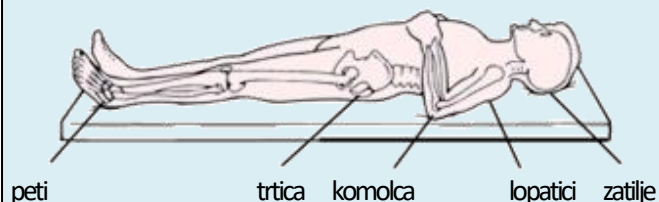

3. KJE NAJPOGOSTEJE NASTANE RAZJEDA ZARADI PRITISKA?

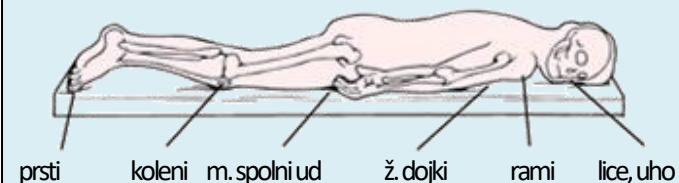
ČE LEŽIMO Z DVIGNJENIM VZGLAVJEM

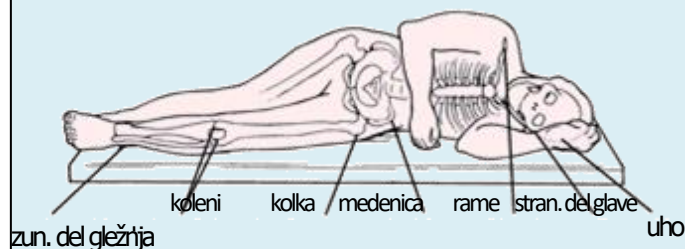
ČE LEŽIMO NA HRBTU

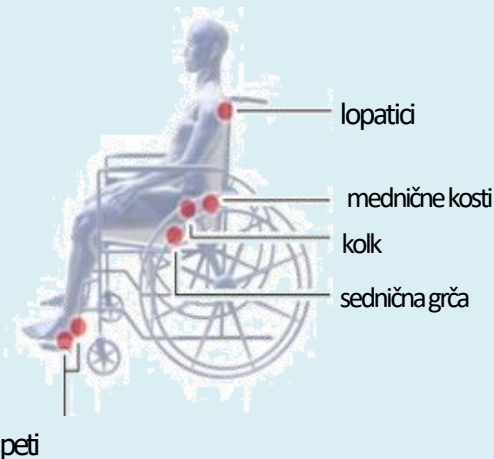
ČE LEŽIMO NA TREBUHU

ČE LEŽIMO NA BOKU

ČE SEDIMO V VOZIČKU

NA OSTALIH MESTIH:

- na nosni sluznici, v ustnih koticah in sluznici, na koži za ušesi, sluznici sečil, koži v dimljah...

Splošna bolnišnica Novo mesto,
Šmihelska cesta 1, 8000 Novo mesto

Pripravila: DS za oskrbo ran
Odobrila: strokovna direktorica SB Novo mesto
Novo mesto, marec 2016

4. KAKO PREPOZNAMO RAZJEDO ZARADI PRITISKA?

1. stopnja: RDEČINA KOŽE, ki ne zbledi

2. stopnja: MEHUR, povrhnja poškodba kože

3. stopnja: DERMALNA RANA, poškodba vseh kožnih plasti in podkožja

4. stopnja: GLOBOKA RANA, poškodovane so vse plasti kože do mišic, kosti in sklepov

